

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Božice, okres Znojmo

671 84 Božice 393

Identifikátor školy: 600 127 532

Termín konání inspekce: 26. a 28. listopad 2003

Čj.:	16-1066/03-11025
Signatura:	ol6ax103

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v Mateřské škole, Božice 49, ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v Mateřské škole, Božice 49, ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v Mateřské škole, Božice 49, ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola, Božice 49, je od 1. ledna 2003 jednou ze součástí Základní školy, Božice, okres Znojmo, která sdružuje mateřskou školu s kapacitou 103 dětí, základní školu s kapacitou 350 žáků, školní družinu s kapacitou 50 žáků, školní jídelnu mateřské školy s kapacitou 105 jídel denně a školní jídelnu základní školy s kapacitou 130 jídel denně. Zřizovatelem této příspěvkové organizace s několika odloučenými pracovišti (Božice 283, Božice 49 a Jaroslavice, Velký Karlov 68) je Obec Božice, 671 64 Božice.

Ve školním roce 2003/2004 je v Mateřské škole, Božice 49 (dále MŠ) zapsáno celkem 42 dětí (z toho 6 s nepravidelnou docházkou) ve věku od tří do šesti let, které jsou rozděleny do dvou tříd dle věku. Provoz školy je od 6:30 do 16:30 hodin. V budově je školní jídelna, která zajišťuje stravování dětí i zaměstnanců.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Výchovně-vzdělávací práci v MŠ zajišťují čtyři pedagogické pracovnice. Tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané příslušným právním předpisem, mají mnohaletou praxi a pracují na plný pracovní úvazek. Další učitelka, která nastoupila do MŠ v letošním školním roce, pracuje na částečný úvazek a podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje. Ředitel školy jmenoval vedoucí učitelku odpovědnou za vedení tohoto odloučeného pracoviště, která má sníženou míru výchovné činnosti do výše stanovené pro ředitelky dvoutřídních mateřských škol (21 hodin týdně). Úvazky pedagogických pracovnic jsou stanoveny uvážlivě vzhledem k jejich kvalifikaci a pedagogickým zkušenostem. Méně promyšlené je rozvržení pracovní doby učitelek vzhledem k výchovně-vzdělávací práci a stanovenému režimu dne. Začátky pracovní doby a pracovní přestávky někdy zasahují do pobytu venku.

Organizační struktura MŠ je funkční a umožňuje účinné řízení. V organizačním řádu ředitel určil pracovní povinnosti zaměstnanců, které jsou dále rozpracovány v jejich pracovních náplních, a kompetence vedoucí učitelky. Organizace provozu, výchovně-vzdělávací práce, rozvržení pracovní doby zaměstnanců je jasně stanoveno v písemných dokumentech. Informační systém školy je funkční a umožňuje rychlý přenos informací mezi ředitelem, vedoucí učitelkou i ostatními zaměstnanci MŠ. Důležité informace jsou předávány na pedagogické radě, provozních poradách, prostřednictvím písemných dokumentů a jsou k dispozici na nástěnce a v šatně zaměstnanců. Pedagogická rada jako poradní orgán vedoucí učitelky je svolávána pravidelně a v souladu s plánem činnosti. Zápisy z jednání mají dobrou vypovídací hodnotu, většinou z nich vyplývají konkrétní úkoly s termíny plnění a osobní

odpovědností učitelek. Menší pozornost je věnována analýze poznatků z hospitací a systematickému využívání kontrolních zjištění v další činnosti MŠ.

Řízení školy je založeno na demokratických principech. Komunikace mezi ředitelem, vedoucí učitelkou a zaměstnanci je otevřená a partnerská. Při řízení MŠ, s jejíž problematikou se ředitel postupně seznamuje, a vedení jejích zaměstnanců, se opírá o odborné znalosti a zkušenosti vedoucí učitelky. Ponechává jí volnost při plánování a organizování akcí pro rodiče a děti, zpracovávání plánů výchovně-vzdělávací práce i vedení nekvalifikované učitelky. Nekvalifikovaná učitelka má možnost denně sledovat výchovně-vzdělávací práci zkušených učitelek působících v obou třídách. Uvádějící učitelka, která by ji systematicky vedla, ustanovena není.

Kontrolní a hospitační činnost je plánovitá a zahrnuje celý provoz školy. Výsledky této činnosti jsou prokazatelně projednávány s kontrolovanými osobami. Plánované cíle vycházejí z koncepce školy, nejsou vždy diferencovány vzhledem k rozdílným pedagogickým zkušenostem učitelek a potřebě jejich vedení. Hospitační záznamy obsahují pozitiva i negativa spolu s doporučením a úkoly pro další výchovně-vzdělávací práci. Na základě zjištěných skutečností jsou přijímána opatření k nápravě.

Prioritou vedení školy je stabilizace pracovního kolektivu a získávání kvalifikovaných učitelek. Plánování v oblasti lidských zdrojů je promyšlené a funkční. Ředitel školy i vedoucí učitelka podporují vzdělávání zaměřené na současné trendy v předškolní výchově i na oblast řízení a to s ohledem na skutečnost, že v příštích letech budou některé pracovnice odcházet do starobního důchodu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánovité, vychází z potřeb školy, zájmové orientace učitelek a nabídky Pedagogického centra ve Znojmě. Učitelky se pravidelně zúčastňují vzdělávacích kurzů a seminářů, získané poznatky a dovednosti využívají ve výchovně-vzdělávací práci a předávají si je na pedagogické radě.

Ředitel školy zpracoval pro motivaci a hodnocení pedagogických i provozních zaměstnanců kritéria, která slouží k jejich účinné motivaci a diferencovanému odměňování. Prostřednictvím těchto kritérií, s nimiž byly všechny pracovnice prokazatelně seznámeny, oceňuje ředitel práci vykonávanou nad rámec pracovních povinností i mimoškolní činnost, která přispívá k úspěšné prezentaci MŠ na veřejnosti. Při hodnocení zaměstnanců vychází ředitel školy z podkladů zpracovaných vedoucí učitelkou i ze svých zkušeností a pozorování. Hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců probíhá v rámci kontrolní a hospitační činnosti, s jeho výsledky se však dále systematicky nepracuje. Vliv hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců na jejich profesionální růst, ke kterému jsou vedeni, nebyl příliš zřejmý.

Personální podmínky školy jsou velmi dobré a umožňují efektivní realizaci vzdělávacího programu školy.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Mateřská škola je umístěna v klidném prostředí, ve staré budově (z roku 1905), v níž byla původně základní škola. V současné době je budova, která prošla řadou vnějších a vnitřních úprav, v dobrém technickém stavu. Část přízemí pronajal zřizovatel prodejně s potravinami, která má samostatný vchod. K pohybovým a relaxačním aktivitám děti využívají školní dvorek s pískovišti, houpačkami a velkou, velmi pěknou a udržovanou, vhodně vybavenou školní zahradu. Starý domek, umístěný na školním dvorku a využívaný k ukládání hraček a pomůcek, je vlhký a svému účelu příliš nevyhovuje. V přízemí budovy je umístěna školní jídelna a školní kuchyně se sklady, kancelář vedoucí stravování, sociální zařízení a šatna dětí.

Vzhledem k tomu, že šatna svou kapacitou nestačí pro děti obou tříd, byla provizorně zřízena další šatna v chodbě školy. Dvě prostorné třídy v prvním patře, vybavené starším, dosud funkčním nábytkem, umožňují realizaci výchovně-vzdělávací práce. Vhodným členěním a vytvořením hracích koutů, které jsou postupně inovovány a doplňovány novým nábytkem, se učitelkám podařilo vytvořit příjemné a podnětné prostředí. Velmi staré a opotřebované stolky a židličky ve třídách a ve společné jídelně jsou příliš malé a neodpovídají výšce dětí. V patře je samostatná ložnice dětí, nové velmi pěkné sociální zařízení, malý kabinet k ukládání pomůcek, kancelář vedoucí učitelky a šatna zaměstnanců. Všechny prostory školy jsou čisté a udržované, vhodně vyzdobené výtvarnými pracemi a výrobky dětí.

Hračkami, dětskou a odbornou literaturou i didaktickou technikou je MŠ vybavena velmi dobře. V MŠ je klavír, elektronické varhany, televize, radiomagnetofony. Starý počítač s tiskárnou v kanceláři vedoucí učitelky slouží k vedení administrativy a není využíván pro výchovnou činnost. Ve třídách měly děti volně k dispozici tělovýchovné nářadí a náčiní, moderní hračky i pěkné dětské encyklopedie, v nichž se velmi dobře orientovaly. Pomůckami, jejichž fond se daří postupně inovovat, je škola vybavena dobře, některé z nich jsou však již zastaralé. Kontrola využívání materiálních zdrojů školy probíhá při kontrolní a hospitační činnosti a na základě zjištěných skutečností jsou přijímána opatření.

Zlepšování materiálně-technických podmínek školy je součástí koncepce. Při plánování v oblasti materiálně-technických podmínek školy stanovil ředitel ve spolupráci s vedoucí učitelkou priority pro postupnou inovaci vnitřního i vnějšího vybavení školy.

Materiálně-technické podmínky školy jsou celkově velmi dobré a umožňují realizaci vzdělávacího programu školy.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ve své koncepci, jejímž cílem je položit základy pro další celoživotní vzdělávání dětí a vést je ke zdravému životnímu stylu, se MŠ zaměřuje na rozvoj osobnosti samostatného, zdravě sebevědomého tvůrčího jedince. Školní vzdělávací program (dále ŠVP) *Pohyb je život*, na jehož tvorbě se spolupodílely všechny pracovnice školy, je otevřeným dokumentem, který vychází z cílů stanovených Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání. Při realizaci výchovně-vzdělávací práce učitelky vycházely z třídních vzdělávacích programů, v nichž konkretizují činnosti a prostředky k naplňování plánovaných cílů. Dokumenty jsou zpracovány po obsahové i formální stránce jasně a přehledně, obsahují všechna klíčová témata směřující k naplňování cílů předškolního vzdělávání.

Vzdělávací program školy je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace MŠ i dokumentace prokazující naplňování vzdělávacího programu školy je vedena řádně a průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolní systém umožňuje vedoucí učitelce získávat průběžně informace o naplňování vzdělávacího programu MŠ. Kontrolu jeho plnění provádí při hospitacích i při průběžné kontrole dokumentace. Učitelky písemně hodnotí průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve svých třídách, o zjištěných skutečnostech diskutují na pedagogické radě a vyvozují závěry pro další plánování.

System kontroly plnění vzdělávacího programu školy je účinný.

Rámcově stanovený režim dne odpovídá z hlediska psychohygieny. MŠ vytváří dostatečný prostor pro rozvoj přirozeného pohybu a hry dětí. Spontánní a řízené činnosti byly většinou vyvážené a děti se do nich zapojovaly dle vlastního zájmu. Učitelky respektovaly jejich vývojové, kognitivní, sociální a emocionální potřeby a většinou i jejich individuální tempo. Činnosti dětí byly přerušeny organizovaným odchodem do umývárny, kde často docházelo k prostojům a časovým ztrátám. Přestože při svačině, která je podávána ve školní jídelně umístěné v přízemí budovy, vypomáhala školnice a učitelka se mohla s většinou dětí vrátit do třídy, činnosti dětí tím byly narušeny. Psychohygienické zásady v MŠ byly respektovány. Děti pracovaly v klidném prostředí, jejich individuální potřebu spánku učitelky respektovaly a nespícím dětem nabízely hry a jiné zájmové aktivity. Pitný režim je zaveden a byl dětmi v průběhu celého dne využíván. Každodenní kontakt učitelek s rodiči dětí umožňuje oboustrannou komunikaci. O svých dětech a o činnosti školy jsou rodiče informováni při individuálních rozhovorech, na pravidelných třídních schůzkách, prostřednictvím nástěnek a při akcích školy. Informační systém MŠ ve vztahu k rodičům je otevřený a funkční.

Organizace výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Dlouhodobé pedagogické zkušenosti kvalifikovaných učitelek se příznivě promítaly v tematicky uceleném plánování, v bezprostřední přípravě výchovně-vzdělávací práce a její kvalitě. Stanovené cíle byly většinou diferencovány vzhledem k věkovým a individuálním schopnostem a možnostem dětí. Podnětné prostředí s dostatečnou nabídkou hraček, pomůcek a doplňků ke hrám spolu s vhodnou motivací, přispívaly k zájmu dětí o nabízené činnosti. Méně promyšlená byla v některých případech motivace spontánních činností. Někdy učitelka hry dětí spíše usměrňovala, méně přispívala k jejich rozvoji a obohacování. Přestože měly děti k dispozici dostatek hraček, pomůcek a doplňků ke hrám, nedovedly své hry vždy dostatečně rozvinout. Projevy a chování dětí učitelky hodnotily pozitivně a většinou adresně, vedly je k sebehodnocení a hodnocení ostatních.

Organizace činností umožňovala dětem zapojení do individuálních a skupinových aktivit. Do řízených činností, které probíhaly v menších skupinách i frontálně, se děti aktivně zapojovaly. Zvolené metody a formy práce většinou preferovaly přirozené učení, respektovaly věkové a individuální zvláštnosti dětí a podporovaly jejich osobnostní a sociální rozvoj. Děti si střídavě hrály na zemi i u stolečků, byly vedeny k dokončení započatých činností. Ve třídách byla příjemná atmosféra, komunikace mezi učitelkami a dětmi byla otevřená a přátelská. Učitelky k dětem přistupovaly citlivě, respektovaly jejich osobnost a podporovaly jejich sebedůvěru. Vedly je k využívání přijatých třídních pravidel (která si děti vytvořily ve spolupráci s učitelkou) a k samostatnému řešení problémů. Verbální projev učitelek a dětí byl většinou vyvážený.

Spontánní činnosti z hlediska průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce byly velmi dobré.

Řízené činnosti z hlediska průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce byly rovněž velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti dětí odpovídají věku, náležitá pozornost byla věnována rozvoji jemné motoriky. Při sebeobsluze byly děti většinou samostatné. Důslednost chyběla při upevňování

hygienických návyků, které děti nemají dosud dostatečně osvojeny. Učitelky vedly děti ke společenským a zdvořilostním návykům, což se příznivě promítalo v pěkném a zdvořilém chování dětí i v pozitivních vztazích mezi nimi. Kultura stolování byla na velmi dobré úrovni, děti dovedly většinou správně zacházet s příborem, dodržovat kulturní a společenská pravidla. Pro rozvoj autonomního chování i slovní zásoby dětí vytvářely učitelky vhodné podmínky. Děti byly zdravě sebevědomé, dovedly spolupracovat s ostatními, řešit vzniklé situace a přijímat různé sociální role. Měly dostatečnou slovní zásobu, uměly vyjádřit svá přání, komunikovat mezi sebou navzájem i s dospělými. Výchova k pozitivnímu vztahu k přírodě vycházela z praktických zkušeností dětí, které získaly při pobytu na školní zahradě a při vycházkách. Poznatky z pozorování přírody a její ochrany děti využívaly při svých činnostech. Úroveň dětských prací a výrobků odpovídala věku. Menší pozornost byla věnována rozvíjení fantazie a představivosti dětí při konstruktivních a tvořivých hrách. Poznatky a dovednosti dětí umožňují postupný přechod od konkrétně-názorného myšlení k pojmovému.

Celkově byly průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 12 032/03-21 ze dne 26. června 2003 je v souladu se Zřizovací listinou příspěvkové organizace Obce Božice vydanou v Božicích dne 27. srpna 2003 pod č. j. 159/2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, č. j. 12 032/03-21 ze dne 26. června 2003*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Obce Božice č. j. 159/2003 ze dne 27. srpna 2003*
3. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 3. října 2003*
4. *Organizační řád - Mateřská škola, Božice 49 s účinností od 1. září 2003*
5. *Příloha organizačního řádu ve školním roce 2003/2004*
6. *Vnitřní řád školy - Mateřská škola, Božice 49 č. j. 322/03 s účinností od 1. září 2003*
7. *Školní řád s účinností od 1. září 2003*
8. *Pracovní doba učitelek - rozvržení pracovní doby ve školním roce 2003/2004*
9. *Organizace dne v MŠ Božice 49 ve školním roce 2003/2004*
10. *Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2003/2004*
11. *Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004*
12. *Zápisy z třídních schůzek ve školním roce 2003/2004*
13. *Zápisy z provozních porad ve školním roce 2003/2004*
14. *Plán řídicí a kontrolní činnosti ve školním roce 2003/2004*
15. *Kritéria pro přiznání osobního příplatků pracovníkům příspěvkové organizace Základní škola, Božice, okres Znojmo ve školním roce 2003/2004*

16. *Koncepce Mateřské školy, Božice 49* ve školním roce 2003/2004
17. *Provozní řád* s účinností od 1. září 2003
18. *Schéma organizace* ve školním roce 2003/2004
19. *Personální dokumentace včetně dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání zaměstnanců působících v MŠ* ve školním roce 2003/2004
20. *Pracovní zařazení, náplň a pracovní doba pedagogických pracovníků* s účinností od 1. září 2003
21. *Přehled výchovné práce* ve školním roce 2003/2004
22. *Přehled o docházce* ve školním roce 2003/2004
23. *Evidenční listy pro děti v mateřské škole* ve školním roce 2003/2004
24. *Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy* ve školním roce 2003/2004
25. *Seznamy dětí 1. a 2. třídy* ve školním roce 2003/2004
26. *Školní vzdělávací program Pohyb je život* realizovaný ve školní roce 2003/2004
27. *Třídní vzdělávací program* ve školním roce 2003/2004
28. *Záznamy o dětech* ve školním roce 2003/2004
29. *Inspekční zpráva Č. j.0-12-06/9697-Ka-64* ze dne 8. dubna 1997

ZÁVĚR

Kvalitu a průběh výchovně-vzdělávací práce kladně ovlivňuje odborně fundovaný kolektiv, v němž převažují kvalifikované učitelky. Organizační struktura školy je vymezena v písemných dokumentech, je promyšlená a funkční. Řízení školy je založeno na demokratických principech, komunikace mezi ředitelem, vedoucí učitelkou, zaměstnanci MŠ i rodiči je otevřená a partnerská. Vedoucí učitelka vede zaměstnance k odpovědnému plnění pracovních úkolů, svým jednáním vytváří v MŠ klidnou pracovní atmosféru, která se příznivě promítá v plynulém chodu školy. Přenos informací mezi vedením školy, zaměstnanci MŠ i rodiči je rychlý a účinný. Další vzdělávání učitelek je plánovité a vychází z potřeb školy. Kontrolní systém je funkční, poskytuje vedoucí učitelce potřebnou zpětnou vazbu, méně pozornosti je věnováno analýze poznatků z hospitací a systematickému využívání kontrolních zjištění v další činnosti školy.

Materiálně-technické podmínky, účelné vybavení školy s dostatečným množstvím hraček a pomůcek, s velmi dobře vybavenou školní zahradou, umožňují naplňovat vzdělávací program školy.

Komplexní přístup k plánování a přípravě vzdělávací činnosti se kladně odrazil v jejím průběhu a výsledcích. Bezprostřední příprava učitelek byla většinou promyšlená a cílevědomá. Svým velmi pěkným přístupem k dětem, vhodnými metodami a formami práce učitelky příznivě ovlivňovaly osobnostní rozvoj dětí.

Od poslední inspekce realizované v dubnu 1997 došlo ke změně právní formy školy. V oblasti řízení školy, které bylo předmětem minulé inspekce, došlo k pozitivnímu posunu. Zájem vedoucí učitelky o současné trendy v předškolní výchově se kladně promítá ve vedení tohoto odloučeného pracoviště i v kvalitě výchovně-vzdělávací práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová v.r.

Ve Znojmě dne 5. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 12. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jan Peterka, ředitel školy	Jan Peterka v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. Armády 8, 669 02 Znojmo. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-04	12-1017/04-952
Zřizovatel	2004-01-04	12-1017/04-952
Rada školy		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.